

Lietuvos Respublikos Prezidentei
Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui
Kopija: LR Energetikos ministerijai,
LR Aplinkos ministerijai,
LR Seimo aplinkos apsaugos komitetui,
LR Seimo Europos reikalų komitetui

2014-06-23 Nr. DVI/SD20140623/01

Gerbiama Prezidente, Gerbiamas Ministre Pirmininke,

Europos Vadovų Tarybos susitikime, kuris vyks š.m. birželio 26–27 d., yra tikimasi, kad bus pasiekta pažanga siekiant susitarimo dėl klimato kaitos ir energetikos politikos tikslų iki 2030 m., kuri turi būti patvirtinta iki šių metų spalio mėn., bei laukiama, kad bus aptartos priklausomybės nuo energijos importo mažinimo priemonės.

Jungtinių Tautų generalinio sekretoriaus Ban Ki-moono rengiamo Valstybių vadovų susitikimo dėl klimato kaitos išvakarėse būtina, kad ES padarytų esminę pažangą siekdama susitarimo dėl naujų klimato kaitos ir energetikos politikos tikslų, kurie gerokai viršytų dabar svarstomą siekį sumažinti vidinius valstybių narių šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimus 40 procentų. Ambicingi tikslai ne tik prisidės prie Europos konkurencingumo didinimo ir paskatins bendrus pasaulio valstybių veiksmus švelninant klimato kaitą, bet ir padidins energetinį saugumą.

Šį laišką pasirašančios Lietuvos organizacijos palankiai vertina kovo mėnesį susirinkusios Europos Vadovų Tarybos raginimą parengti planą dėl ES energijos importo mažinimo. Vengiant ryžtingų veiksmų, ES ir toliau importuos daugiau nei pusę sau reikalingos energijos 2030 m. ir 2050 m.

Nors neseniai Europos Komisijos parengtoje *Europos Sąjungos energetikos saugumo strategijoje* pripažįstama kaip svarbu užtikrinti energijos naudojimo efektyvumą ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą siekiant sumažinti energijos importą, strategija nesūlo konkrečių politinių priemonių šiems tikslams pasiekti. Fraunhofer instituto moksliniai tyrimai rodo, kad techniškai ir ekonomiškai įmanoma iki 2030 m. sutaupyti daugiau nei 40 procentų galutinės energijos ir tai leistų sumažinti dujų naudojimą būtent tiek, kokį kiekį ES šiuo metu importuoja iš Rusijos. Nuoseklūs politiniai žingsniai labiausiai sumažintų energijos importo kaštus mažesnes pajamas gaunančiose ES valstybėse narėse.

Norime Jus paraginti panaudoti savo įtaką Europos Vadovų Taryboje palaikant tokias konkrečias priemones:

- ✓ susitarti dėl šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimų mažinimo tikslo, kuris gerokai viršytų siūlomus 40 procentų;
- ✓ siekiant šio tikslo nenaudoti tarptautinių įskaitymo kreditų. Šiandien 75 procentai ES išorės kreditų realizuojama Rusijoje, Ukrainoje ir Kinijoje, taip išstumiant vidaus investicijas į švarias technologijas;
- ✓ įsteigti skubius ES finansavimo mechanizmus didelio masto pastatų renovacijos programoms vykdyti ir spartesniam atsinaujinančių šildymo technologijų panaudojimui;
- ✓ teikti pirmenybę energetinėms jungtims, kurios padeda užtikrinti ES vidaus energetikos rinkos funkcionavimą užuot plėtojus infrastruktūrą, kuri paprasčiausiai didintų priklausomybę nuo išorės šaltinių;
- ✓ pakeisti neįpareigojantį 2020 m. energijos taupymo tikslą į įpareigojantį tikslą ir reikalauti, kad pagal Efektyvaus energijos vartojimo direktyvą kasmet būtų planuojama renovuoti daugiau (ne tik viešųjų) pastatų;
- ✓ įtraukti įpareigojantį 40 procentų energijos taupymo tikslą į klimato ir energetikos politikos 2030 m. strategiją ir padidinti siūlomą 2030 m. atsinaujinančių energijos išteklių tikslą.

Ambicinga klimato kaitos politika, didinanti atsinaujinančių energijos išteklių vartojimą ir mažinanti energijos švaistymą gali žymiai sumažinti priklausomybę nuo energijos importo. Be to, švarių technologijų plėtra skatins inovacijas, didins konkurencingumą ir gerins aplinkos kokybę ir žmonių sveikatą. Kryptinga ir racionali ES politika taip pat prisidėtų ir prie Lietuvos energetinės nepriklausomybės ir ekonominio konkurencingumo didinimo.

VšĮ Aplinkosaugos valdymo ir technologijų centras (ECAT)

Bendrija „Atgaja“

VšĮ „Baltijos aplinkos forumas“

VšĮ „Darnaus vystymosi centras“

VšĮ „DVI Darnaus vystymo iniciatyvos“

VšĮ „Energijos taupymo priemonės“

Lietuvos atsinaujinančių išteklių konfederacija

Lietuvos jaunimo centras

Nacionalinė nevyriausybinė vystomojo bendradarbiavimo organizacijų platforma

Socialinė sveikatos akademija

Socialinių investicijų valdymo centras

Susivienijimas Žali.LT

Žaliosios politikos institutas

Inga Ringailaitė, VšĮ „DVI Darnaus vystymo iniciatyvos“, tel. 868660050, inga@dvi.lt

ORIGINALAS NEBUS SIUNČIAMAS